

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019**

Εξεταζόμενο αντικείμενο (301): ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ – ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΠΕΝΤΕ (5) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΟΛΟ 35 ΜΟΝΑΔΕΣ

Ερώτηση 1

Χαρακτηρίστε την καθεμία από τις πιο κάτω ομαδικές δραστηριότητες ως Ορθή ή Λανθασμένη για την επίτευξη της συνεργατικής μάθησης.

A. Οι μαθητές κάθονται σε ομάδες με στόχο να εργαστούν και να βρουν από τον χάρτη δέκα πρωτεύουσες της Ευρώπης. Κάθε μαθητής που βρίσκει μια πρωτεύουσα την σημειώνει στο φύλλο εργασίας της ομάδας.

B. Οι μαθητές εξετάζουν ένα θέμα σε ομάδες των τεσσάρων. Τα μέλη της κάθε ομάδας αριθμούνται και δημιουργούν νέες ομάδες που μελετούν μια πτυχή του θέματος. Μετά από ένα χρονικό διάστημα, οι μαθητές επιστρέφουν στις αρχικές τους ομάδες και αναλαμβάνουν να παρουσιάσουν το θέμα που συζήτησαν.

Γ. Δίνεται σε κάθε μέλος της ομάδας ένα σύνθετο γεωμετρικό σχήμα. Ο εκπαιδευτικός ζητά από κάθε μέλος της ομάδας να βρει μέσα σε δύο λεπτά όσα πιο πολλά σχήματα μπορεί με τέσσερις γωνίες. Στην ολομέλεια της τάξης παρουσιάζουν τα σχήματα που εντόπισαν.

Δ. Οι μαθητές εργάζονται σε ζεύγη σε τετράδια εργασιών. Αρχικά, ένας μαθητής λύνει την άσκηση υπό την εποπτεία του άλλου, ο οποίος τον βοηθά, ώστε να καταλήξουν σε κοινή απάντηση. Έπειτα, γίνεται εναλλαγή ρόλου για την επόμενη άσκηση. Στο τέλος, επιβεβαιώνουν τις απαντήσεις τους με τα άλλα ζευγάρια σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού.

E. Ο εκπαιδευτικός ζητά από τα μέλη της ομάδας να εργαστούν ατομικά σε μια δραστηριότητα. Η αξιολόγηση της δραστηριότητας αναδεικνύει τον αρχηγό της ομάδας.

ΣΤ. Οι μαθητές εργάζονται ανεξάρτητα στην ομάδα τους σε γλωσσικές ασκήσεις. Ορισμένοι δουλεύουν με κάρτες λεξιλογίου. Άλλοι γράφουν προτάσεις με επίθετα και άλλοι βρίσκουν συνώνυμα και αντίθετα λέξεων. Ο εκπαιδευτικός κινείται μεταξύ των μαθητών παρέχοντας στήριξη.

Στο Τετράδιο Απαντήσεων σημειώστε το κάθε γράμμα με την αντίστοιχη απάντηση (π.χ. Ερώτηση 1, A - Ορθή ή A - Λανθασμένη).

(Μονάδες 6)

Απάντηση ερώτησης 1

- A. Λανθασμένη
- B. Ορθή
- Γ. Λανθασμένη
- Δ. Ορθή
- E. Λανθασμένη
- ΣΤ. Λανθασμένη

* Κάθε ορθή επιλογή βαθμολογείται με μία (1) μονάδα.

* Κάθε λανθασμένη επιλογή βαθμολογείται με μηδέν (0) μονάδες.

Ερώτηση 2

Μελετήστε τα παρακάτω σχόλια που σημείωσε ο εκπαιδευτικός σε μια δραστηριότητα γραπτού λόγου των μαθητών.

- A. «Μου αρέσει πολύ ο τρόπος που εργάστηκες και η ιστορία που έγραψες. Συνέχισε έτσι και θα τα πας περίφημα!»
- B. «Παρατηρώ ότι επαναλαμβάνεις τα ίδια λάθη και δεν φαίνεται να προσπαθείς αρκετά. Πρέπει να είσαι πιο προσεκτικός, όταν γράφεις».
- Γ. «Μπράβο, υπέροχη εργασία! Χρησιμοποίησες ωραία επίθετα και πλούσιο λεξιλόγιο. Θα μπορούσες να χρησιμοποιήσεις περισσότερα επιχειρήματα».
- Δ. «Φαίνεται η προσπάθειά σου και χαίρομαι γι' αυτό. Θα πρέπει, όμως, να προσέξεις τα ορθογραφικά λάθη και να ξαναδιαβάξεις τις προτάσεις σου, ώστε να έχουν νόημα».
- Ε. «Αρκετά καλά! Θα πρέπει να προσπαθήσεις περισσότερο. Είμαι σίγουρος ότι την επόμενη φορά θα τα πας καλύτερα».
- ΣΤ. «Καλή προσπάθεια. Έχεις προχωρήσει αρκετά. Σε κάποιες παραγράφους θα μπορούσες να συμπεριλάβεις περισσότερα σημεία από αυτά που έχουμε συζητήσει στην τάξη».

Χαρακτηρίστε τα πιο πάνω παραδείγματα γραπτής ανατροφοδότησης στον μαθητή ως Ορθά ή Λανθασμένα.

Στο Τετράδιο Απαντήσεων σημειώστε το κάθε γράμμα με την αντίστοιχη απάντηση (π.χ. Ερώτηση 2, Α - Ορθή ή Α - Λανθασμένη).

(Μονάδες 6)

Απάντηση Ερώτησης 2

- A. Λανθασμένη
- B. Λανθασμένη
- Γ. Λανθασμένη
- Δ. Ορθή
- Ε. Λανθασμένη
- ΣΤ. Ορθή

* Κάθε ορθή επιλογή βαθμολογείται με μία (1) μονάδα.

* Κάθε λανθασμένη επιλογή βαθμολογείται με μηδέν (0) μονάδες.

Ερώτηση 3

Μελετήστε το πιο κάτω σενάριο.

Ένας εκπαιδευτικός στην προσπάθειά του να αναπτυχθεί επαγγελματικά προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

A. Επισκέπτεται τάξεις έμπειρων συναδέλφων και παρακολουθεί τη διδασκαλία τους, όποτε βρίσκει χρόνο.

B. Αναζητά στο διαδίκτυο πηγές για ιδέες διδασκαλίας.

Γ. Το τελευταίο διάστημα παρακολούθησε όλα τα διαθέσιμα σεμινάρια που διοργανώθηκαν στην πόλη του.

Δ. Εφαρμόζει πολύ συχνά έτοιμα δειγματικά σχέδια μαθήματος.

Ε. Κάνει συνδιδασκαλία στην τάξη συναδέλφου με βάση το σχέδιο διδασκαλίας που ετοίμασε ο συνάδελφος του.

Παρά τις ενέργειές του, όμως, δεν καταφέρνει να βελτιώσει τη διδακτική του πρακτική.

Επιλέξτε τρεις (3) από τις πρακτικές επαγγελματικής ανάπτυξης που εφάρμοσε ο εκπαιδευτικός και προτείνετε τρόπους βελτίωσης στην εφαρμογή τους, ώστε να είναι αποτελεσματικές. Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 120 λέξεις.

(Μονάδες 6)

A. Επισκέπτεται τάξεις έμπειρων συναδέλφων και παρακολουθεί τη διδασκαλία τους, όποτε βρίσκει χρόνο.

- Επισκέπτεται στοχευμένα και επιλεγμένα τάξεις έμπειρων ή και άλλων ειδικά προσοντούχων συναδέλφων και παρακολουθεί τη διδασκαλία τους, ώστε να αντλήσει καλές πρακτικές.
- Η παρακολούθηση της διδασκαλίας πρέπει να είναι προγραμματισμένη και ο «παρατηρητής» εκπαιδευτικός θα πρέπει να μελετήσει από πριν το σχέδιο μαθήματος και να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού της τάξης. Η παρατήρηση πρέπει να είναι εστιασμένη και να γίνεται στη βάση συγκεκριμένων στόχων. Επιπλέον, η παρατήρηση πρέπει να ακολουθείται από συνάντηση και συζήτηση μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών, καθώς και από προσωπικό ή/και συλλογικό αναστοχασμό.

B. Αναζητά στο διαδίκτυο πηγές για ιδέες διδασκαλίας.

- Η αναζήτηση πηγών στο διαδίκτυο πρέπει να είναι στοχευμένη.
- Η επιλογή των πηγών πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια.
- Οι πηγές πρέπει να είναι έγκυρες, να χαρακτηρίζονται από επιστημονικότητα (π.χ. επιστημονικά άρθρα, έρευνες, κ.ά.) και να είναι σύγχρονες / επικαιροποιημένες. Επιπλέον, θα πρέπει να έχουν συνάφεια με το κυπριακό εκπαιδευτικό συγκείμενο.

Γ. Το τελευταίο διάστημα παρακολούθησε όλα τα διαθέσιμα σεμινάρια που διοργανώθηκαν στην πόλη του.

- Η επιλογή των σεμιναρίων πρέπει να γίνεται με βάση τις επαγγελματικές ανάγκες του εκπαιδευτικού.
- Παρακολούθηση «ποιοτικών» σεμιναρίων με έγκριτους ομιλητές.
- Παρακολούθηση σεμιναρίων στα οποία υπάρχει ισορροπία θεωρίας και πράξης.
- Παρακολούθηση ισορροπημένου αριθμού σεμιναρίου για αποφυγή εξουθένωσης.
- Παρακολούθηση σεμιναρίων, τις προτάσεις των οποίων θα μπορούσε να αξιοποιήσει βραχυπρόθεσμα ή/και μεσοπρόθεσμα.
- Παρακολούθηση σεμιναρίων στη βάση των οποίων θα μπορούσε μελλοντικά να αναπτύξει συνεργασίες με άλλους συναδέλφους.

Δ. Εφαρμόζει πολύ συχνά έτοιμα δειγματικά σχέδια μαθήματος.

- Τα σχέδια μαθήματος θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται (μη αυτούσια εφαρμογή) ή να δημιουργούνται εκ νέου .
- Να λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού, το προφίλ του εκπαιδευτικού και του περιεχομένου της διδασκαλίας.

Ε. Κάνει συνδιδασκαλία στην τάξη συναδέλφου με βάση το σχέδιο διδασκαλίας που ετοίμασε ο συνάδελφος του.

- Το σχέδιο μαθήματος που θα εφαρμοστεί στη συνδιδασκαλία πρέπει να δημιουργηθεί από κοινού με τον συνάδελφο.
- Θα πρέπει να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού της τάξης, στην οποία θα διεξαχθεί η συνδιδασκαλία.
- Μετά τη συνδιδασκαλία να ακολουθήσει συζήτηση μεταξύ των συναδέλφων για αξιολόγηση και αναστοχασμό επί της διδασκαλίας.
- Να δημιουργηθεί από κοινού ένα πλάνο αξιοποίησης των καλών πρακτικών που αποκτήθηκαν μέσα από τη συνδιδασκαλία.
- Να γίνει αναπροσαρμογή του σχεδίου μαθήματος και επαναδιδασκαλία στην τάξη του δεύτερου εκπαιδευτικού ή σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης.

Ερώτηση 4

Μελετήστε το πιο κάτω σενάριο.

Μια εκπαιδευτικός διδάσκει Μαθηματικά σε Β΄ τάξη Δημοτικού. Μετά από γραπτή αξιολόγηση διαπιστώνει ότι ένας μαθητής δεν τα πήγε καλά. Για τον λόγο αυτό καλεί τους γονείς του, προκειμένου να τους ενημερώσει για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και την επίδοσή του γενικότερα.

«Χαίρομαι που σας γνωρίζω. Η σημερινή συνάντηση είναι απαραίτητη. Ο γιος σας τον τελευταίο καιρό δεν είναι πολύ προσεκτικός στο μάθημα. Κάποιες φορές μιλά με τον διπλανό του και ενοχλεί. Όλα αυτά πιστεύω ότι έχουν επηρεάσει την επίδοσή του, όπως δείχνει και η γραπτή του αξιολόγηση. Φαίνεται ότι δεν έχει κατανοήσει την έννοια της πρόσθεσης με υπερπήδηση και την αφαίρεση με χαλασμό της δεκάδας που διδάχθηκαν στην ενότητα. Στα προηγούμενα δοκίμια αξιολόγησης τα πήγαινε πολύ καλύτερα. Αναρωτιέμαι αν συμβαίνει κάτι στο σπίτι. Ακόμη, πιστεύω ότι θα πρέπει να κάνει εξάσκηση στο σπίτι, γιατί η ενότητα αυτή είναι πολύ σημαντική στα Μαθηματικά. Θα μπορούσατε να τον βοηθήσετε κι εσείς. Είναι καλό παιδί και πιστεύω στις δυνατότητές του».

Στο Τετράδιο Απαντήσεων σημειώστε τρεις (3) βασικές αδυναμίες αναφορικά με τον τρόπο που η εκπαιδευτικός ενημέρωσε τους γονείς για την επίδοση του μαθητή. Τεκμηριώστε την απάντησή σας. Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 150 λέξεις.

(Μονάδες 9)

Απάντηση Ερώτησης 4

Θεωρείται ορθή η απάντηση που περιλαμβάνει τρία (3) από τα πιο κάτω:

1. Η εκπαιδευτικός ξεκινά την ενημέρωσή της αναφέροντας αρνητικά στοιχεία για τον μαθητή (Ο γιος σας τον τελευταίο καιρό δεν είναι πολύ προσεκτικός στο μάθημα. Κάποιες φορές μιλά με τον διπλανό του και ενοχλεί). Η ενημέρωση θα πρέπει να ξεκινά με αναφορά σε θετικά στοιχεία του μαθητή, τα οποία θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη ενός θετικού κλίματος ανάμεσα στους γονείς και τον εκπαιδευτικό.
2. Συγχέει πληροφορίες που αφορούν τον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά του μαθητή με πληροφορίες που αφορούν την επίδοσή του (Στα προηγούμενα δοκίμια αξιολόγησης τα πήγαινε πολύ καλύτερα. Αναρωτιέμαι αν συμβαίνει κάτι στο σπίτι.). Στοιχεία που αφορούν τη συμπεριφορά και την επίδοση του μαθητή πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά. Οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει να εξυπηρετούν τον σκοπό της ενημέρωσης.
3. Αφήνει αιχμές και καταλήγει σε ένα αυθαίρετο συμπέρασμα, στη βάση του οποίου αποδίδει την αποτυχία του μαθητή σε ενδεχόμενα προβλήματα στο σπίτι (Αναρωτιέμαι αν συμβαίνει κάτι στο σπίτι).
4. Κατά την ενημέρωσή της αναφέρεται σε όρους που είναι πιθανόν να μην είναι γνωστοί στους γονείς (υπερπήδηση, χαλασμός). Ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να χρησιμοποιεί εξειδικευμένο λεξιλόγιο. Η γλώσσα που

χρησιμοποιείται πρέπει να είναι απλή και κατανοητή, ώστε να μην υπάρχουν παρανοήσεις.

5. Μιλά γενικά στους γονείς χωρίς να αναφέρει συγκεκριμένα στοιχεία που φαίνεται να μην έχει κατανοήσει ο μαθητής (*Φαίνεται ότι δεν έχει κατανοήσει την έννοια της πρόσθεσης με υπερπήδηση και την αφαίρεση με χαλασμό της δεκάδας που διδάχθηκαν στην ενότητα*). Η ενημέρωση πρέπει να είναι συγκεκριμένη και ξεκάθαρη και να βοηθά τους γονείς να καταλάβουν τα στοιχεία εκείνα που δυσκόλεψαν τον μαθητή, ώστε να μπορούν και οι ίδιοι να ελέγχουν την πρόοδο του παιδιού τους.
6. Η ενημέρωση δεν φαίνεται να είναι επικοινωνιακή για τους γονείς, αφού δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένες εισηγήσεις και ενέργειες που πρέπει να κάνει ο μαθητής για να βελτιωθεί (*Ακόμη, πιστεύω ότι θα πρέπει να κάνει εξάσκηση στο σπίτι, γιατί η ενότητα αυτή είναι πολύ σημαντική στα Μαθηματικά*). Επιπλέον, η εκπαιδευτικός δεν βοηθά τους γονείς να αντιληφθούν πώς οι ίδιοι, πρακτικά, μπορούν να βοηθήσουν το παιδί τους (*Θα μπορούσατε να τον βοηθήσετε κι εσείς*).
7. Η μεταφορά της ευθύνης στους γονείς και η μη ανάληψη των ευθυνών της εκπαιδευτικού. Θα μπορούσαν να συνεργαστούν με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος και την περαιτέρω βελτίωση του μαθητή.

* Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

Ερώτηση 5

Μελετήστε το πιο κάτω σενάριο.

Η υπεύθυνη εκπαιδευτικός ενός τμήματος Γ΄ τάξης Δημοτικού έχει παρατηρήσει ότι οι μαθητές αργούν συστηματικά να μπουν στην αίθουσα διδασκαλίας μετά το χτύπημα του κουδουνιού. Όταν, τελικά, μπαίνουν στην τάξη χρειάζονται ακόμη πέντε λεπτά για να ετοιμάσουν τα βιβλία και τα τετράδιά τους. Επιπρόσθετα, χάνεται συχνά πολύτιμος διδακτικός χρόνος σε διάφορες οργανωτικές ή και διαδικαστικές ενέργειες. Επίσης, αργοπορία και αναστάτωση παρατηρείται, όταν οι μαθητές αλλάζουν αίθουσες διδασκαλίας.

Στο Τετράδιο Απαντήσεων σημειώστε τέσσερις (4) ρουτίνες που μπορεί να εφαρμόσει η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός, ώστε να διαχειριστεί αποτελεσματικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 120 λέξεις.

(Μονάδες 8)

Απάντηση Ερώτησης 5

Θεωρείται ορθή η απάντηση που περιλαμβάνει τέσσερα (4) από τα πιο κάτω:

Ρουτίνες Εισόδου

- Διαχείριση χρόνου του διαλείμματος πριν την είσοδο στην τάξη (π.χ. νερό, τουαλέτα, φαγητό)
- Ενέργειες που γίνονται με την είσοδο στην τάξη
 - Πώς και πότε μπαίνουν στην τάξη
 - Τι θα έχουν πάνω στο θρανίο
 - Ετοιμάζουν μέσα/υλικά που είναι απαραίτητα για το μάθημα
 - Εργάζονται σε δραστηριότητες που έχουν μέχρι να αρχίσει το μάθημα
 - Πρόνοια για τους αργοπορημένους μαθητές
 - Ρουτίνες μετακίνησης

Ρουτίνες κατά τη διδασκαλία

- Ρουτίνα διανομής υλικών/φύλλων εργασίας
- Ρουτίνες εργασίας (τι κάνουν όταν τελειώνουν την εργασία του;, τι κάνουν όταν χρειάζονται βοήθεια, τι κάνουν όταν δεν μπορούν να συνεχίσουν)
- Συγκεκριμένες ρουτίνες εργασίας σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα που αναφέρονται στον τρόπο διεκπεραίωσης και παρουσίασης της εργασίας
- Ρουτίνες για τις εργασίες στα τετράδια
- Κατ' οίκον εργασίες (διόρθωση)
- Παράδοση εργασιών
- Ρουτίνες ομαδικής δραστηριότητας (εργασία, επικοινωνία, ρόλοι, τρόπος ομαδοποίησης)
- Ρουτίνες υπευθυνότητας

Ρουτίνες Ολοκλήρωσης Εργασίας – Εξόδου

- Ρουτίνες για τη φύλαξη υλικών
- Ρουτίνες για τον καθαρισμό ή το συγκύρισμα της αίθουσας
- Ρουτίνες προετοιμασίας για το επόμενο μάθημα
- Ρουτίνες μετακίνησης

* Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.